

Opinie & Analyse

HET VERZET TEGEN REYNDERS GAAT NIET MEER ZOMAAAR WEG

Nu MR-prominenten openlijk protesteren tegen voorzitter Didier Reynders, staat hem volgens **PASCAL DELWIT** maar één ding te doen: praten en een broederstrijd vermijden. De uitkomst van dat gesprek is van nationaal belang.

Broederstrijd bij de MR

PASCAL DELWIT

Wie? Politicoloog aan de Universiteit Libre de Bruxelles (ULB).

Wat? Didier Reynders (MR) moet de steun van zijn partij herwinnen.

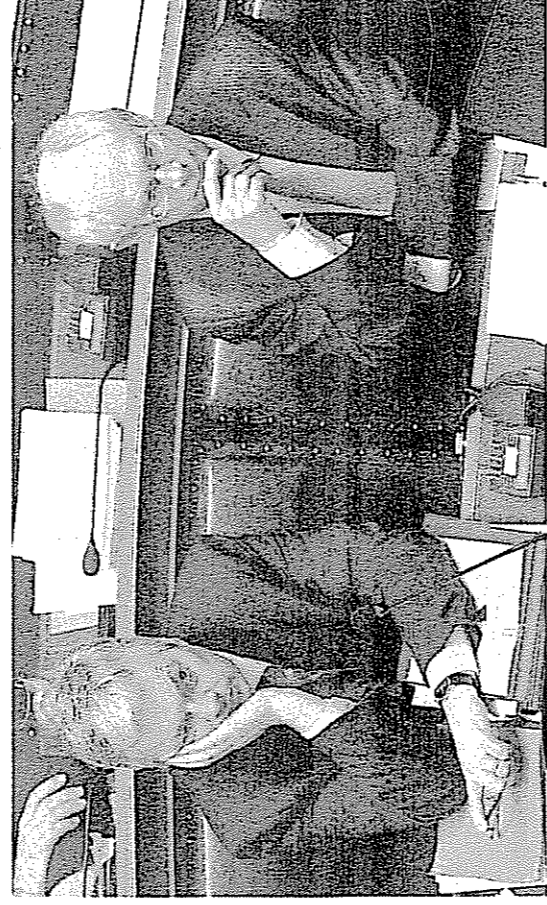
Waarom? Zelfs de staatshervorming kan onder dit conflict lijden.

Er kan een vreemde parallel worden getrokken tussen het politieke lot van Elio Di Rupo (PS) en dat van Didier Reynders (MR). Net op het moment dat ze met volle teugen van opmerkelijke verkiezingsoverwinningen genoten en de meest benijdenswaardige vooruitzichten voor hen in het verschiet lagen, zoals eerste minister worden, zonk de grond onder hun voeten weg.

Na drie opvallende overwinningen — bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2000, de federale verkiezingen van 2003 en de gewestverkiezingen van 2004 — kon Elio Di Rupo de toekomst met een gerust hart tegemoet zien en misschien wel de voorname functie gaan bekleden. Het jaar 2005, waarin de 120ste verjaardag van de Belgische socialistische partij werd gevierd, moest als springplank daartoe dienen, maar zoals bekend, kwam daar niets van terecht. De jaren 2006, 2007 en 2008 lijkten juist een ware afdaling in de hel en een verschrikkelijke periode voor de socialistische partij en haar voorzitter.

Oranje-blauw

Op 10 juni 2007 sloegen Didier Reynders en de Mouvement Réformateur een opzienbarende electorale en politieke 'slag' door het schaaqbord van de Waalse en Franstalige politiek om te gooien. Na buiten de gewestelijke meerderheid in Wallonië en Brussel te zijn gehouden, nam de Mouvement Réformateur overduidelijk wraak voor het socialistische 'verraad' in 2004. Voor het eerst sinds de invoering van het algemeen kiesrecht overtroffen de liberalen de socialisten in het Waals Gewest. En in één moeite heroverden ze het leiderschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Sterker nog, met 41 zetels werd de liberale familie de grootste in de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers en kon ze terecht de post van eerste minister opeisen voor het grootste blok, de MR, en zijn leider... Didier Reynders. Hoewel in dat stadium al gauw bleek dat het premier-

Het lot van Didier Reynders (MR, links) is belangrijker voor premier Herman Van Rompuy (CD&V, rechts) dan we denken. © nr

Dit conflict kan de houding van Reynders over BHV beïnvloeden, want de trouwste bondgenoten die hem resten zitten bij het FDF

schap moeilijk haalbaar was, mocht Didier Reynders verwachten dat hij vier jaar later wel zou slagen, omdat de PS uitgeteld en bijna knock-out was.

Helaas veranderde de euforie geleidelijk in een nachtmerrie. Om te bewijzen dat het mogelijk was om zonder de socialistische te regeren, had Reynders volledig gegokt op oranje-blauw. De mistukking daarvan was een vreselijke teleurstelling in maanden van 2007 en het jaar 2008 werden met pijn en moeite doorgebracht. En in september 2008 waren de financiële crisis en vooral het Fortis-dossier sterk van invloed op de MR en Didier Reynders, die geconfronteerd werd met het verzet van een behoorlijk aantal aanhouders en herhaalde kritiek op het beheer van het dossier.

Voor Reynders, één van de grote winnaars van de federale verkiezingen van 2007, was dit een bittere pil, maar hij behield de hoop dat hij de winst kon verzilveren bij de gewestverkiezingen van 2009. Daartoe koos hij voor dezelfde strategie als in 2007: een uitermate hardde campagne tegenover de socialistische

enkele dagen tijd slaat het verzet op hol. Verschillende prominente trekken zijn leiderschap en/of zijn cumulatieve partijvoorzitter en vicepremier openlijk in twijfel.

Heeft Didier Reynders de huidige beweging niet goed ingeschat of gokte hij erop dat het protest zou verstommen? Dat neemt niet weg dat hij altijd te laat op bepaalde eisen lijkt te reageren en dat er geen sprake is van kalmering of verstomming. De tegenstanders steken dus de Rubicon over. De brief van de afgevaardigden (*DS 21 oktober*) vormt een keerpunt in de interne debatten die de partij door elkaar schudden. Tegenover deze brief, die ondertekend is door zwaargewichten als Louis Michel, Charles Michel, Serge Kubla, Gérard Deprez en Willy Borsus en door prominenten die zeer populair zijn in hun kiesdistrict, zoals Jacqueline Galant, Frédéric Rics en Marie-Christine Marghem, volstaan vernijnde weerwoorden door de intimi van de MR-voorzitter niet langer.

Vanaf nu zijn er geen uitvluchten meer voor het ene of het andere kamp. Iedereen heeft zich nu blootgegeven. De situatie moet dus veranderen. Of de eisen van de ondertekenaars van de brief worden (gedeeltelijk) ingewilligd, of de MR gaat een broederstrijd tegemoet, waarbij geen van beide richtingen iets te winnen heeft. De verslechtering van de persoonlijke relaties is in elk geval opzienbarend.

Hoewel het voor de MR en Didier Reynders moeilijk zal zijn om uit deze neerwaartse spiraal te raken, moet ook benadrukt worden dat dit interne conflict niet zonder gevolgen is voor de federale politiek. De MR-ministers behoren tot verschillende richtingen: Reynders, Laruelle en Clerfayt versus Michel en Chastel. Net nu de politieke discussies zouden kunnen evolueren en uitmonden in mogelijkheden voor een staatshervorming en een oplossing voor het dossier Brussel-Halle-Vilvoorde, dient te worden opgemerkt dat het FDF de trouwste bondgenoot van Didier Reynders is. Voor de MR-voorzitter en vicepremier van de federale regering zal het dus niet eenvoudig zijn om de weg naar een compromis over deze dossiers in te slaan als hij daarvoor intern in problemen kan komen met de leiders van het FDF, dat duidelijk minder geneigd zijn om dit compromis te sluiten. In de Wetstraat 16 worden de bewoordingen en uitkomst van het debat binnen de MR ongetwijfeld met belangstelling gevolgd door de eerste minister.

Persoonlijkheid

Intern wordt het voor sommigen te veel. De situatie is des te moeilijker aanvaardbaar omdat veel kaderleden en vertegenwoordigers de mislukte verkiezingen aan de keuzes en koers van Didier Reynders of zelfs aan zijn persoonlijkheid wijten. Reynders weigert trouwens om van een 'verkiezingsnederlaag' te spreken. De geest komt plotseling uit de fles. In